

Acheson v skrbeh radi politične zmede v Franciji

Delavci komunističnih unij ovirajo dovoz
ameriškega orožja. — Parlament impotenten. —

V 15 mesecih francoska vlada 5. premenjena.

Francija je izmed velike zapatne trojice (ona, USA in Anglija) edina politično nestabilna država. Marshalov plan ji je ekonomsko pomagal, toda ni še videza, da se je z njim kaj prida okrepila. Prejema v smislu omenjenega načrta za ekonomsko ojačanje zapadne Evrope še vedno velike dajatve, toda ameriški nadziratelji te evropske gospodarske rekonstrukcije niso z rezultati v Franciji nič zadowljivi.

Odpor proti militarizaciji
Francije

Po Marshallovem ekonomskem načrtu je nastal še en plan — načrt za oborožitev zapadne Evrope z ameriško pomočjo. Imenuje se atlantski pakt. Izmed vseh dežel te takozvane obrambne zveze (proto možni sovjetski agresiji) so samo Zed. države prvoravnob oborožene, na drugem mestu Anglija — male dežele ne pridejo mnogo v poštev, pač pa atlantski pakt računa na Francijo. Imela je že mogočno bojno silo — čemu si je ne bi obnovila, ako so ji druge zaveznice pripravljene pomagati!

Toda nastal je v Franciji proti taki militarizaciji velik odpor. Delavci tistih unij, ki so pod komunističnim vplivom, in delajo v pristaniščih in na železnicih — torej v dveh najbolj strategičnih točkah — se branijo izlagani ameriški orodiji, z ladij, ali ga razvražati v vlakih.

To je napravilo francoski vladni veliko zadrgo. Ne s prigojanjem, ne pretnjami, ne more dobiti naklonjenosti teh unij. Priopoveduje, da se je treba francoskemu narodu pripraviti v bran svoje dežele, ako vojna nastane, a komunistična stranka odgovarja, da je ne prete nevarnost od nikjer, razen s časoma od zapadne Nemčije — in pa da je ves ameriški vojni načrt urejen in zamišljen za skupni napad držav atlantskega pakta na Sovjetsko zvezo.

Izgredi v parlamentu

Bidaultova koaličinska vlada je hotela proti tej takški takozvanih komunističnih unij zelo oster zakon s strogiimi kaznimi nad onimi katerim je namenjen, a ni dobil zadostne opore. Bil je sprejet šele v zelo omiljeni oblik. Določa dolge zaporne kazni za one, ki bi namenoma ovirali graditve obrambne sile francoske republike, ki bi v take namene vedoma uganjali sabotažo in ki bi ščivali druge v enaku protidržavna dejanja.

Komunistični poslanci so protestirali, argumentirali in drugi so jim odgovarjali ter zmerjali, da so izdajalci in nič drugega kot zvesti hlapci tuje države. Skakali so si v lase drug drugemu, se pretepali in vpili. Predsednik parlamenta je moral sejo vsled tega večkrat prekiniti — enkrat za sedem in v drugič kar za enajst ur, da se bi duhovi pomirili.

Ali vam je naročnina
potekla . . . ?

Tekoča številka Proletarca
je

2205

Ako je številka tuk VAŠEGA imena na NASLOVU na PRVI strani nižja, to pomeni, da vam je naročnina potekla za toliko tednov kolikor je številka v vašem oklepaju nižja od gornje.

Prosim, obnovite jo!

Prihranite nam s tem pri delu in na poštini!

ODMEVI NA MINULE VOLITVE V ANGLIJI

Za malokatero politično kampanjo se je svet zanimal toliko kot za nedavne volitve v angleški parlament. Šlo se je med toriji in laboriti. Vsakdo v Angliji je vedel, da delavska stranka ne bo zmagača s toliko večino kot je pred petimi leti a vendar je njen vodstvo pričakovalo večjo večino.

Winston Churchill s svojimi toriji pa je pričakoval zmago zase in res se je konzervativna stranka v kampanji izredno trudila, da si jo izvojuje. Toda je še vedno ostala le parlamentarna "opozicija njegovega veličanstva".

Clement Attlee je sestavil novo vlado samo iz vrst poslancev delavske stranke kakor je bila prejšnja. Njena večina v novi zbornici šteje samo kakih šest ali morda sedem glasov.

Volitev se je udeležilo 84 odstotkov upravičenih, torej znatno večji odstotek kakor pred petimi leti. Proporčno s tem so dobili laboriti samo en in pol odstotka glasov manj kakor pred 5. leti a vsled veče volilne udeležbe 1,250,000 več kakor takrat. Skupno je delavska stranka prejela sedaj 13,218,000 glasov, torej več kot jih je še kdaj dobila kaka politična stranka v Angliji.

V tej kampanji je šla resno v boj tudi liberalna stranka, ki je imela 474 kandidatov v parlament, a zmagača je samo v osmih okrajih, glasov pa je dobila nekaj milijonov. V času prve svetovne vojne je bila to večinska stranka v Angliji in njen vodja je bil takratni premier David Lloyd George. Sedaj je v zatonu in radi slabega rezultata zanjo v minulih volitvah se bržkone ne bo več podala v boj v tako velikem obsegu. V prejšnji zbornici so poslanci liberalne stranke glasovali skupno s toriji ali pa se vzdržali glasovanja.

Komunisti so imeli v prejšnjem parlamentu dva poslance. V teh volitvah so obo izgubili. Tudi izobčeni poslanci delavske stranke, ki so sedaj kandidirali samostojno, niso bili več izvoljeni.

Delavska stranka je v volilni kampanji zagotavljala socializacijsko nadaljnje velike obrate, nadaljevanje s stabiliziranjem angleške valute, izboljševati socialni položaj ljudstva in delovati za svetovni mir.

Največji njen uspeh v prejšnjem terminu je bila uvedba socialnega zdravstva, kateremu pravijo ameriški toriji "socialized medicine", zveza ameriških zdravnikov pa ga označuje za "socializem". Naravno, da mu ta nazadnjaška zveza močno nasprotuje, ker noče, da bi zdravniki postali "sužnji države". Tudi angleški zdravniki so nasprotovali socializaciji zdravstva s torijsko stranko vred. Toda delavska stranka je ta del svojega programa izvedla in danes je vsakdo na Angleškem deležen zdravstvene oskrbe pa če ima kaj sredstev ali ne. Nikomur ni treba dokazovati, da je ubožen, predno dobi prostor v bolnišnici na ljudske stroške. Vsakdo je do njega upravičen, vsakdo do čata, aka jih potrebuje in do vse zobozdravniške oskrbe.

Republikanski stranki v Zed. državah je tak zdravstveni sistem "neodpušten socializem" ker se z njim ljudi le razvadi namesto da bi vsakdo sam skrbel zase in se sam trudil za dosego splošne in svoje blaginje.

Predsednik Truman pa ima načrt za uvedbo jav-

(Konec na 2. strani)

Stavka premogarjev bila težka borba

V pondeljek 6. marca je bila stavka premogarjev na poljih mehkega premoga končana. Le nekateri operatorji v južnih državah se še obotavljajo. V tej borbi, ki je bila ne samo težka temveč tudi draga, je bilo pričetih blizu 400,000 premogarjev. Vsled njihove dolgotrajne stavke je bilo odslovljenih tudi veliko železničarjev, ker ni bilo premoga, da bi ga odvajali in zaradi izčrpanih zalog tega kuriva so odslovile veliko delavcev tudi jeklarne in razni drugi obrati.

Unija smatra novo pogodbo za veliko zmago, posebno ker določa zaprto delavničko, dasi je na podlagi Taftovega-Hartleyevega zakona prevedeno. Dogovor med unijo in operatorji pravi, da točka o zaprto delavničko ostane v veljavni dokler vrhovno sodišče ne odloči, da li je omenjena prepoved v T-H postavlja ustavna ali ne. Dalje so dobili premogarji 70c zvišanja plača na dan in operatorji bodo plačevali od vsake tone nakopava.

Tudi v minuli stavki je moral predsednik unije John L. Lewis pred sodišče ker je bil otožen enakega prestopa — toda se je zagovarjal, da on je premogar-

neg premoga 10c več v blaginski sklad kot dosedajo. Iz njega pa plačuje pokojnine premogarjem in razne druge podpore.

Drew Pearson je izračunal,

da so v tej borbi premogarji izgubili 114 delovnih dni in da jih bo

vzel šest let predno jih bo

omenjeno zvišanje plača pokri-

lo izgubo.

Vseeno, unija UMW je zadovoljna, da se je iztekel kakor je, ker če ne bi prišlo do poravnave, bi premogovnike spet "prevzela" vlada in pozvala premogarjev nazaj v rove pod pretnjo kazni, ako se ne bi odzvali.

Unija UMW je bila obsojena

nad milijon dolarjev globiže v

enemu prejšnjih bojev z opev-

ljeni sprejetjem nove pogodbe.

Ako bi tak prevzem res pomenil to

kar je v Angliji — namreč da je

država prevzela premogovnico

industrijo v svojo posest — to bi

bilo v kongresu vpijtja proti ta-

kemu predlogu in socializmu!

A tu vlastna "prevzame" kakor

operatorji — češ, da vzlje odlok

sodišča unija ni izvršila kar ji je

bilo ukazano — namreč pripraviti delave nazaj v rove.

Tudi v minuli stavki je moral

Svetlo leto prinaša Italiji in Vatikanu ogromne dohodke

Svetlo leto, ki ga praznuje katoliški svet, je ob enem velik jubilej in ktor izmed katoličanov ga želi praznovati, mora letos v Italijo. Ker le tam je ta celoletni praznik veljavlen in tja mora iti, če hoče biti deležen raznih odpustkov in odpusčenja grehov in pa tudi veliko zabave ima lahko v tem času, paži se izprazniš, predno se vrneš domov.

Reporteri pripovedujejo, kako so si Italijani umislili vse sorte stvari, da izvabijo romarjenje novce iz žepov. Ako nočeš vbetinje, krizev, rožnih venčev, razpelj, podobic itd. — vse to je namreč kaj veljavno le, ako je verodostojno blagoslovjeno od sv. očeta, pa lahko kupiš italijanske cigarete, cigare, vino in take stvari, ki so označene z znakom svetega leta.

Gostilničari, hoteljeri, kramarji in cerkev bodo torej imenito služili in država pa imajo dohodek od carin ter raznih drugih pristojbin, ki jih ji morajo dajati turisti, oziroma romarji, kar je vseeno, ako prideš iz druge dežele.

V Zed. državah je nastal velik konkurenčni boj med aeroplanskimi družbami, ki konkurirajo v prizadevanjih katera bo dobila privileg izvoziti čimveč romarjev v Italijo. In tudi paroplovne družbe se kosajo med sabo v enak namen.

Anton Shubel nov zborovodja Glasbene matice

Iz Clevelandala nam poročajo, da je sedanj zborovodja Glasbene matice Anton Shubel. Prejšnji je bil Ivan Zorman.

Ta zbor je nastal pred leti, ko se je večja skupina ločila od pevskega zborja "Zarja" in tudi se je imenovala pevski zbor Zarja. Nastal je bo rabi tega in tudi se je prizadela v tujini, ki je dobila pravilo originalnega zborja Zarja, ki se obstoja v pridruženih delih. Novi pa je im spreminjal v Glasbeno matico. Prejšnjega je poučeval Ivan Ivanush in imel tudi nekaj uspehljih oper. V poznejših letih je Glasbena matica precej poenhalna v aktivnostih.

Anton Shubel vodi tudi Glasbeno šolo. Imenuje se National School of Music Opera Workshop. Pravi, da ima ta šola tudi održevalnice v New Yorku in v Washingtonu. Njen naslov v Clevelandu je 6411 St. Clair Ave.

Prihodnja prireditev Glasbene matice bo v nedeljo 23. aprila v Slov. narodnem domu, ko bo predvajala znan francosko opero "Gospodinja Nitouche" (Mamzelje Nitouche). Vstopnice so od

KOMENTARJI

Zbira in presoja urednik

Varna ob Črnem morju je glavno bolgarsko pristanišče. Lani so mu ime spremenili v "Stalin". Prebivalci pa se novog imena ne morejo ali pa nočejo navaditi. Čemu proslavlja imena ljudi na tak način, dokler so še živi? Saj mnogim še po smrti ne gre gladko! V Chicago napr. bližu naše soseščine, je ulica, ki se imenovala Crawford. Na ljubo Poljakom je bila prekrščena v Pulaski Rd. Velika večina posestnikov ob tej ulici je protestiral. Ustvarili so ji sloves — ime je — kar šteje, torej čemu ga spremjam? Crawford je bil čikaški, pionir, Pulaski pa sloviti general poljskega rodu v borbah za svobodo teže dežele. Kjer sta že davno v grobu, ne jima pač vseno, kako se ta ulica (ob kateri, mimo rečeno, živi tudi nekaj slovenskih družin) imenuje. A Poljakom v Chicago je sedaj za čast, trgovcem pa za sloves ulice, katerega so ji ustvarili pod starim imenom. Bil sem priča prizor. Kar je konduktor na poučilni kari na 26. cesti klical, "Crawford next stop". Neki Poljak v kari je prisluhnih, skočil v konduktorju in mu ukazal: "Oznani imenice pravilno!" Ni hotel. Pa sta se stepla in se v tem tepežu zavilala — kosti si nista polomila. Bil je bližu drug sprevidnik in vodil kar naprej. Toda zaradi imena te ulice se se vedno prekajo. Nedavno je bila vložena tožba hišnih posestnikov in trgovcev ob tej ulici, ki zahtevajo staro ime nazaj. Ta borba, kot je omenjeno, jih stane že bližu četr milijona dolarjev. Kdo ve, kako bo v Varni? Pro-

gradna do dva dolarja — davek vštet.

Zbor G. M. bo napravil tudi gramafonsko ploščo. Na eni strani plošče bo pesem "Vrbško jezero" in na drugi strani pa polka, ustvarjena iz štirih narodnih pesmi. Plošča bo stala 79c. Denarja v naprej ni treba pošljati, le naročilo, da bo zbor vedel koliko jih naj naroči. Naslov isti kot za prej omenjeno glasbeno šolo.

Po svetu kolovati precej Američanov, ki govorijo enako kakor McCormick. Vsi so iz bogataškega sloja — vsi se boje za svojo neprecenljivo lastnino. Pa mislijo, da ako Rusija pretepmo, jim bo obavarvana. Toda kdo naj o nobibje? Ne tisti, ki nas hočejo pahniti v novo vojno temveč sinovi delavcev in farmarjev. Bogatašem, ki se vožijo v svojih privratnih letalih — vredna po četr milijona dolarjev. (Konec na 3. strani.)

Nekaj o naših stvareh

V kratkem se bomo obrnili na zastopnike in druge aktivne naročnike Proletarca z nasveti glede proslavitve njegove 45-letnice in v vprašanju glede priredb v ta namen. Upamo, da mnogi o tem že razmišljajo in se posvetujejo z drugimi glede sodelovanja za čimupsnejsjo akcijo.

Kdor izmed prijateljev tega lista le more — naj mu dobi letos saj enega novega naročnika. Potrebni so ne samo v nadomestivosti onih, ki jih izgubimo,

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE
NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do petka popoldne za priobčitev v številki naslednjega teden.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz Business Manager: Anton Udovich

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.
Telephone: ROckwell 2-2864

ODMEVI NA MINULE VOLITVE V ANGLIJI

(Dalje s 1. strani)

nega zdravstva, ki pa ne dosega angleškega. Namreč ljudem ne jamči toliko zdravniške nege, toda je v zveznem kongresu naletel na toliko opozicije tudi v demokratični stranki, da je obležal "na polici". Zveza ameriških zdravnikov (AMA) je potrošila v propagandi proti Trumanovemu zdravstvenemu načrtu že par milijonov dolarjev in s svojem bojem še nadaljuje.

Churchillova konservativna stranka se v zadnji volilni kampanji novemu angleškemu sistemu javnega zdravstva ni upala nasprotovati, četudi ga je predno je bil sprejet, označevala za "socializem". Sedaj ga je obljubila obvarovati in izpopolniti. Niti ni rekla, da bo že podvržljeno industrijo vrnila prejšnjim lastnikom, pač pa, da jo bo obratovala uspešnejše kakor laboriti. Obljubljala je popolno zaposlenost vseh delavcev, ker le to je najboljša zaščita ne pa brezposelnim odrekala.

Program torijske stranke v tej kampanji je bil nekaj sličnega kakršnega ima Truman. Torej je v tem oziru angleška torijska stranka v primeri z republikansko in demokratsko že prilično "socialistična"—ali s stranka "progresivnega kapitalizma", kakršnega Henry Wallace propagira.

Churchill je v volilni kampanji napravil tudi dramatično gesto z izjavo, da ako dobri njegova stranka večino in s tem postane spet on predsednik vlade, bo deloval za sestanek s Stalinom za preprečenje nove vojne. Dasi sovjetski tisk označuje Churchilla za "vojnega hujščaka" ("war monger" po angleško) je v kampanji govoril za mir in kot že omenjeno v ta namen za spravo s Stalinom. Njegov namen s to takto je bil ustvariti med volilci vtis, da laboritska vlada ne vodi mirovne politike oziroma v kolikor jo, je neučinkovita in nerodna.

V krogih ameriške demokratske in republikanske stranke Churchillova gesta za spravo s Stalinom ni dobila ugodnega odmeva. Tudi pri Trumanu ne. Saj je Stalin pred kakim letom sam dejal, da je pripravljen priti na tak sestanek, ako se bi vrnil kje v Evropi, ker vsled zdravstvenih vzrokov ne bi mogel v Ameriko. Toda Truman je odvrnil, da ako hoče Stalin, priti v Washington, bo dobrodošel, dasi nima z njim o čem govoriti—torej bi se menila le o vremenu. S tem je to Stalinovo gesto odklonil, Churchill pa jo je sedaj znotra predlagal. Toda iz izjav vodilnih vladnih krogov v Washingtonu je razvidno, da misli naša vlada "mrzlo" vojno z Rusijo nadaljevati in tajnik ameriške bojne sile Johnson pa je šel celo dalj in dejal, da ako hoče Rusija "kaj začeti"—namreč z "vročo" vojno, bo v nji pošteno tepena. Miroljubni svet je bil in je bolj in bolj uverjen, da so Zed. države tista sila, ki se z vso naglico pripravlja na spopad z Rusijo in s tem za povzročitev tretje svetovne vojne. Vendar pa Churchill v kampanji za mir te ameriške politike ni kritiziral. Za utrditev svetovnega miru pa je treba tudi sporazuma s Trumanom, ne samo spravo s Stalinom.

O tem je v volilni kampanji govoril kajpada tudi predsednik laboritske vlade Clement Attlee in na naslov Churchilla dejal, da je za preprečenje vojne potreben ne samo kak sporazum z vodilnimi glavnimi silami, ne samo prepoved rabiti v vojni stupene pline ali atomsko bombo, temveč odpraviti je treba vzroke, radi katerih vojne nastajajo.

V tem oziru ni izid volitev v Angliji svetovne situacije prav nič spremenil.

Laboritska vlada oziroma njen minister vnašnjih zadev Ernest Bevin sledi glede odnošajev z Rusijo Trumanu vzliz čezdajce večjemu pritisku nanjo ne samo v Angliji pač pa v vsi zapadni Evropi, da naj prične rajše z določno mirovno politiko. Ako se odzove in če bo Moskva pokazala dobro voljo in iskrenost zanjo, bodo morali vsled svetovnega javnega mnenja tudi v Washingtonu odnehati in človeštvo bo svobodnejše zadihalo.

Kar pa se notranje politike v Angliji sami tiče, je

TEŽKO VRAŠANJE

[Kasper, Stockholm.]

ro \$2, katere je izročil Anton Andres.

Joliet, Ill. — Rudolph Silc je tudi obnovil naročnino, poslal za koledar in listu v podporo 50c.

Detroit, Mich. — Josef Koršic je poslal naročnino, ki so mu jih obnovili Anton Krzisnik, Frank Kumar, Matt Urbas in Blaž Zgrevšček. Listu v podporo sta prispevala Anton Krzisnik \$2 in Josef Koršic \$1. Na vse, kar drugače piše, ne morem drugače storiti kot zgornjzniti z ranenimi.

Se Detroit — John Kraly je poslal članarino Prosvetni matični za društvo št. 518 SNPJ, znesek \$12.

Cleveland, Ohio — Joseph F. Durn je naročil dva Kernova Slovarja.

Cleveland, Ohio — John Krebel sta obnovila naročnino Andrew Modic in Chas. Rogel. Listu v podporo sta prispevala Vincenc Salnic \$1 in J. Krebel \$2.60. Vse drugo je bilo že priobčeno.

Clairston, Pa. — Joseph Smrkolj je obnovil naročnino, poslal znesek za dva koledarja in prispeval listu v podporo \$3. Ob enem vprašaju glede pošiljanja koledarjev v Jugoslavijo. Pravi, da je lani naročil štiri za tja, pa niso nobenega dobili in če letos jamčimo, da jih bodo dobili, jih bo njim naročil. Ker dobim od naročnikov več takih vprašanj, radi tega to omenjam na tem mestu, da bodo tudi drugi čitali.

Pred vsem — nam je zelo žal,

da se stvari ne dostavijo naslovnikom, ne moremo pa znati, kje je zapraka, kje je oni prelazi skozi katerega ne more koledar.

Iškal sem pojasnila pri Informacijskem uradu v Ljubljani. Pravilno, da tam ni nobenih zaprek; vendor, ko sem koledar poslal prav na oni urad, ga niso prejeli. Vprašal sem tukajšnjega jugoslovanskega konzula Vinko Kralja, ki tudi trdi, da ne razume zakaj bi naše tiskovine ne bile dostavljene, da vladna nima nič proti njim. Poizvedovali smo tudi, da onih, ki so obiskali stari kraj, kaj bi bilo vzrok. Pa nikdo ne ve pravega vzroka.

Radi jamčili vsakemu — a nihče nimam namči; ne vemo kam se obrniti, da bi dobili točna pojasnila. Skušali bomo še dognati to zagonetko, če bo mogoče.

Herminie, Pa. — Anton Zornik se je zopet oglasil in poslal znesek za že priobčeno naročnike in listu v podporo \$4.85. Ob katerega zneska se nista bila omenjena Anton Kovacic, ki je prispeval 50c, in John Oražem 35c. Oražem je delno obnovil tudi naročnino. Poleg tega poroča, da ga zima še nadalje zadržuje in bo moral najbrž počakati, da se malo ogreje. Že ta mesec bodo naznanili pomlad in potem bomo pa že pričakovani toplejših dni; do takrat pa le počasno.

Luzerne, Pa. — Frank Vratarich je ob času letne seje glavnega odbora SNPJ prispeval listu v podporo \$2, katere je izročil Frank Zaitz.

Milwaukee, Wis. — Matt Smole se je udeležil z drugimi Milwaučani v redkih kegljskih tekmev, ki se je vršila na severni strani mesta pod okriljem društva "Integrity" št. 631 SNPJ. Iz Milwaukeeja se je menda udeležilo 12 kegljskih skupin. Ko so vse kegle podprli že večja skupina prišla v Slovenski delavski center in takoj prevračali ravno tako uspešno kozarce. Smole se je ustavil v uradu, po kratkem razgovoru je nas hotel spraviti v pritilje. Urednik in njegova žena sta se udala, upravnik je pa bolj boječ, saj pa ni upal v pritilje, mu je pa Matt na taci prisnel stekleničko ječmenovca in v manjšem kozarčku pa neko rumenasto tekočino, kateri pravijo Ameriški "flu-killer". Večkrat sem čul, da so Milwaučani postrežljivi ljudje, pa najbrž ne vsi tako kot že omenjeni.

Indianapolis, Ind. — Stanley Ule je obnovil naročnino.

Chicago, Ill. — Matt Turk je za čas letne seje SNPJ, v kateri je član nadzornega odbora, prispeval \$5 listu v podporo. Matt je bivši glavni tajnik SNPJ.

Se vedno v Chicagu — Thomas Svetlik je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$1. Frank Luzby je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo

sedaj glavna naloga delavske stranke ohraniti kar je že napravila sprememb in ob enem se pripraviti na nove volitve, v katerih se bo potrudila izvojevati večno. In nove volitve — tako prerokujejo, se bodo vršile že letos, brzkone v juniju.

Jelerie in sin. Ker nam ni kaj več znano o tem pokojniku, rečem le — blag mu spomin.

Večkrat čitamo in tudi doživljamo, da ljudje umirajo za svobo, pa kakor izgleda, da to velja tudi za živali. Predzadnji tened je bil vse polno novic v listih in radijih radi pobegla leoparda, ki je ušel iz zverinjaka v Oklahomi. Skočil je menda čez osemnajst čevljev visoko ogorajo, da je prišel na prost. Ne vem zakaj? Saj bi lahko zelo brezkrtno živel v svojem odmerjenem prostoru. Na gorkem bi bil — četudi so premogarji stavki. Gotovo bi jedel vsak dan meso, ne glede kako je draogo. Ne bi se mu bilo trebalo truditi in skrbeti od kot bo vse potrebno prislo. Brez skrb bi bil tudi, da ga bo kdaj napadel, kar bi se mu lahko pripetilo v daljni Afriki. Lepo bi lahko živel, zdehal in gledal ljudi, ki bi zjali vanj. Pa

so izkazali izredno pozrtvalne in zavedne posrečilo, da so splovi štiri prekoceanske motorne ladje "Zagreb", "Skoplje", "Sarajevo" in "Titograd" s 4,000 brutto registrskimi tonami, dalje parni vlačilec, 13 klapet (ladje, ki služijo pri gradnji) luk in pri katerih se dno odpri, da lahko material oddlaga, motorne ladje, itd. Poleg tega pa so delavci v ladjedelnicah popravili prekoceanske ladje "Kornat", "Hrvatska", "Dubrovnik", tovorne ladje "Užice", "Zužemberk", "Budva", potniške ladje "Dalmacija", "Stalingrad", "Krk" itd. Vsega skupaj se popravili 307 raznih ladij. Poleg gradnje pa so delavci v ladjedelnicah so delovali s svojimi proizvodi tuji v ostali industriji.

Delavci v ladjedelnicah so se moralni boriti z mnogimi težavami. V mnogih trenutkih so se izkazali kot pravi junaki. Spomniti se moramo samo, kako so tri dni reševali prekoceanski parnik "Hrvatska" in navečji jugoslovanski plavajoči dok, ki ga je zajel požar. Strašni so bili dnevi in noči. Burja je dolga s 120 km na uro. Tri dni in tri noči se je delovni kolektiv boril o tem:

Ko nekaj država gradi ladje

z

o

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

KOMENTARJI

(Konec s 1. strani)

jev in več, ni da bi riskirali svojo kožo. Ako bo vojna, si je McCormick že napravil v Chicagu in na svojem veleposetvu zaklonišče, katero bo po njegovi trditvi varno celo pred atomskimi bombami. Misli torej samo nase in na svoje udobje ter na svojo varnost. Drugi — povsem navadni ljudje pa naj se bore za njegov "sistem življenja", torej za njegove interese, dasi nimajo s koristmi navadnega ljudstva ničesar skupnega. A dogodilo se bo, da "vremena Američanom se bodo zjasnila", kakor so se več ali manj tudi zelo zaostalom Kranjem na Kranjskem (tudi slovenske Starec lahko pridemozraven).

Peter Kopriva je sadistično užival, ko je Matthew Cvetič pred kongresnim odsekoma za preiskovanje neameriških (protoameriških) aktivnosti pripovedoval kdo je kdo pri Enakopravnosti, v odboru Slovenskega ameriškega narodnega sveta, v Ameriškem slovenskem kongresu itd. Nihče izmed onih, ki jih je Cvetič "razgalil", ni imel prav nikakršne prilike, da bi fanta postavil pred tistim odsekom na laž. Samo on je imel "besedo" — samo o njegovih izpovedih je poročal reakcionarni dnevni tisk ter jih dramatiziral — kot da je biti špijon nekako junaštvo, čudo, vredno zavidanja.

Spreobrnjeni Kopriva je pač pozabil, da je tudi on igral dvojno vlogo. Saj je bil protiklerikalec, pisal socialne povestnice o ljudeh, ki so morali v Hooverville in sploh za cerkev ni imel nobene prijateljske besede. A sedaj pa je nekak slovenski "Louis Budenz" in hvali vero — mogoče hodi (ali pa se vozijo) v cerkev sv. Vida — a ni verjetno, da James Debevec verjamete v njegovo "spreobrnitev". James je imel že prej nekakega tegevca — celo več tovarishev, ki so zabijali cerkvena vrata, potem pa postali mežnarji in se mazali s pepelom — ne samo na peplično sredo ampak javno vsak dan v letu. A vere niso imeli nobene — ne prepicrjanja. Verovali pa so v dolar in v oportunitizem. Sli so po vetru. Koristilo jim je — narodu nič.

Am. Domovina ima nekaj drugih takih pomagačev, ki pišejo klerikalno, ker jim to srebro nobene koristi. A če jem pogledaš pod kožo, jem je katoliška vera in delo zanj toliko mar kakor lanski sneg.

Ameriški komunisti imajo to smolo, da urivajo na vodilna mesta in vse sorte odbore oportuniste, ki so prav taki kakor klerikalni oportunisti. Oziroma danes je tak človek komunist, jutri pa gre v katoliško cerkev v izpovednicu in prevzame naloženo mu "pokoro". A v resnici laže prvim in drugim. Cvetiča ne bi bilo treba riniti v ospredje, ne ga izvoliti v Sans, ker že po svoji osebi ni kazal drugega kot hlinjenost in pa mačjo naravo. Toda kaj pa je "razkril"? Nič!

Nihče izmed onih njegovih bivših tovarišev, ki jih je omenil pred kongresnim odsekom, ni zločinec. Saj nihče dozdaj še ni bil obtožen za takega. Država — kar pomeni vse nas — pa ima le nepotrebne stroške s takimi ljudmi.

Ivan Bošnjancič v Enakopravnosti izjavlja, da je Cvetič o njemu govoril neresnično, ko ga je omenjenemu kongresnemu odseku označil za člana komunistične stranke — ker da on član te stranke nikoli ni bil. Cvetič je namreč trdil, da je bil on (Cvetič) načelnik slovenske sekcijske komunistične stranke v Clevelandu in naštel je imena ljudi, ki so se udeleževali njenih sestankov iz Clevelanda, Chicago, Detroita, Pittsburgha, New Yorka itd. A nekaj znanih imen je izpuštil. Čemu? Ali pa jih ni, ker "A. D." pravi, da je predložil 150 imen. "A. D." si je seveda izbrala za tarčo Ivana Bošnjanciča, ki je slučajno urednik Enakopravnosti in svetovnemu slovenskemu dnevniku na isti ulici tako dobro tekmuje, in to brez pomoči vseke sorte domobrancev ter raznih drugih beguncev. Ivanu pa se kajpada zlahka očita, da je bil v družbi ljudi partizanskih teženj. Cvetič mu je napravil nekoliko zage in kot Ivan priznava sam, včasih se že tako dogodi, da so okolščine zoper tebe.

V slovenski javnosti je Cvetič izven Cleveland in zapadne Penne brez pomena. V Clevelandu ga je razglasil v njegovem pričanju angleški tisk in njemu v svojo naslado "Ameriška domovina". V zapadni Penni pa so prizadeti njegovi tovarisi, dansi ne bo nihče izmed njih obesen, saj ne zato ker se je družil z njim. Niti ne bo prizadet SANS, čeprav A. D. pravi, da je bilo (na podlagi Cvetičevih pričanj) izvoljenih v njegov odbor na konvenciji leta 1947 sedem članov komunistične stranke. Ako bi bilo to res, bi bil danes SANS s kominformom, ne s Titom.

Dobro pa je, da so naši ljudje na konvencijah v bodoče bolj previdni. Nikoli ne pozabiti pregovora, da ni vse zlato, kar se sveti.

Coca Cola je v Franciji sedaj prepovedana piča. To zapoved je na pravil parlament, z utemeljitvijo, da je škodljiva zdravju otrok, ako jo pijejo. V USA je nastalo radi tega nič koliko navideznega krika — kajti Coca Cola potroši za oglašanje tudi nič koliko milijonov dolarjev na leto. Časopisi, radio, države, ki tiskajo na pol nage stenske slike krasotice za Coca Cola — vse se je združilo v zahtevi, da naj mi sedaj Franciji vrnejo "zob za zob". Če ne sme tja naša "mehka" piča, zvana "cocacola", pa naj nji preprevemo uvažati njena vina, šampanje (ki je tudi le vino), parfume itd. Bizniški svet je torej zelo razljut, kadar je v konkurenčnih bojih med sabo, a silno solidaren, kadar se gre proti malemu človeku.

Acheson v skrbih radi politične zmude v Franciji

(Konec s 1. strani.)

do nedavnih volitev in Angliji Attleejeva vlada, ali belgijska, švedska, norveška in nekaj drugih.

Drug vzrog negotovosti položaja Francije je komunistična znamreč oklicavanje stavk v politične namene. A tudi delavci drugih unij v Franciji so nezadovoljni.

V tem položaju se gibanje generala Charlesa de Gaulle na dejanih novih volitev, ali pa na silnega prevrata. To pa hočejo zbraniti ne samo komunisti temveč prav tako socialisti ter druge demokratične stranke.

Reakcija po svetu bi v slučaju kake revolucionarne sprememb v Franciji seveda rajše de Gaulle nikakor pa ne komunistov. Toda so faktor, ki ga niti Trumanova doktrina ne ameriška ekonomika pomoč ne more izbrisati. In dokler bo trajala sedanja mrzla vojna med USA in USSR bo Francija v politični zmedi in ekonomski nestabilnosti.

Dobro pravilo: Besede mičejo, vzgledi vlečejo!

Deset štej prej, preden v jezi rečeš kaj.

Kdor je prepričan, da ima prepicrjanje, se mu ni treba nikdar batiti, da ga mu kdo ukraje, ali ga mu odnesi vihar.

PRVA SLOVENSKA PRALNICA

Parkview Laundry Co.

1727-1731 W. 21st Street

CHICAGO 8, ILL.

Fina posrežba — Cene zmerne — Delo jamčeno

TELEFONI: CAnal 6-7172—6-7173

OGLAŠEVALCE V PROLETARCU

vam priporočamo v naklonjenosti.
Ako vam lahko posrežo enako
dobro kakor druge, zaslужijo, da
jih patronizirate! Povejte jim,
da vas veseli,

ker oglašajo v Proletarcu

"Morje Adrijansko, nekaj bilo si slovansko . . ."

(Konec s 2. strani.)

razstavljen. (Op.—Stalinove sedaj na jugoslovanskih ladjah ni več.)

Načrti za četrto leto petletke so veliki. Ladjevdelica "3. maj" na Reki bo izdelala serijo obalnih ladij po 150 ton nosilnosti. "Uljanič" v Pulju potniške ladje od 4-500 ton, "Vičko Krstulovič" v Splitu bo tudi v letošnjem letu izdelala serijo ladij za obalno plovbo, popravil pa bo tudi več velikih ladij, med njimi bivše luksuzne parnike "Prestolonaslednik Peter" in "Karadjordje", ki sta bila leta 1941 potopena v bosta prenovljena prevažala petnike na progi Reka-Dubrovnik. Tudi druge ladjevdelnice stoje v letu 1950 pred velikimi nalagom, ki jih delovni kolektivi že izpolnjujejo. Za jugoslovansko plovbo pa grade tudi v inozemstvu parnike, predvsem na Holandskem.

Dr. W. A. Vissert Hooft je na konferenci protestantskih cerkva v Zenevi v Švici apeliral na vernike njihnih sekt, naj molijo, da se pridobi katoliško cerkev v spravo z njimi. Namreč v krščansko enotnost. Saj je tudi Pij XII. že nekaj takega pred njim priporočal — več tednov bo tega hodi v edino pravu vero. Prava vera je seveda po mnenju papeža edino njegova, a na svetu je cela procesija drugih krščanskih ver, potem je tu muslimanska, hindostanska, budistična — o, nič koliko jih je, in med njimi je katoliška v veliki manjšini, toda najboljše organizirana, najbogatejša in ob enem edina na svetu, ki je ne le verska temveč še posebno tudu politična cerkev.

Leto za letom se viša število ladij, ki plovejo po raznih oceanih in morjih pod jugoslovansko zastavo in dokazujejo moč socialistične Jugoslavije.

Nova jugoslovanska revija

V Beogradu je začela izhajati nova revija z imenom "Jugoslavija" — ena v srbohrvaškem in druga slično vsebino v angleškem jeziku. Obsegajo 140 strani. Cena v Ameriki ji je en dolar. Naročilo se jo na naslovu "Yugoslav Information Center," 36 Central Park South, New York City.

Pri naročilu povejte, v katerem jeziku jo želite. Same slike so vredne, več kot dolar. Naročilo na gornji naslov lahko pošljete tudi v slovenščini.

Oglas o nji je na angleški strani:

Ali veš . . .

—da je južnoameriška država Chile 25 krat daljša kakor mera širina?

—da znaša obseg Zemlje okoli Ekvatorja 40,070.368 m?

—da je Zemlja oddaljena od Sonca za 149,509,000 km?

—da znaša razdalja med Zemljijo Luno 384,365 km?

—da je največje jezero na Zemlji jezero Superior, ki je na meji med ZDA in Kanado? Njega površina znaša 83,300 km.

—da je Veliki slap na Labradorju (Kanada) visok 610 m?

—da je reka Volga pri Astrahuani 111 dni v letu zaledenel?

—da so predali Sueški prekop prometu dne 17. nov. 1869? Dolžina tega prekopa znaša 161 km. Širok je 70 do 125 m, globok pa 11 do 12 m.

—da je Simplonski železniški predor, ki veže Italijo s Švico dolg 19,713 m? Dolžina Karavanskoga predora znaša 8,016 m.

—da je najvišji nebotičnik New Yorka visok 381 m?

—da je največji rudnik uranove rude, ki se rabi za atomsko bombo, v Belgijskem Kongu (Afrika)?

Deset štej prej, preden v jezi rečeš kaj.

Kdor je prepričan, da ima prepicrjanje, se mu ni treba nikdar batiti, da ga mu kdo ukraje, ali ga mu odnesi vihar.

Fina posrežba — Cene zmerne — Delo jamčeno

TELEFONI: CAnal 6-7172—6-7173

PRIMERA: 1727-1731 W. 21st Street

CHICAGO 8, ILL.

4

Ziveti je treba . . .

Ta pesem je prevevala Matija je bil vesel pesmi in

smeha, ki je vsaj malo blažil

grenki napet starejših po vaseh:

živeti je treba . . .

In povsod enako, ista pesem

Mike Kuharja: roke, ki se izte-

gnijojo po najblžjem, pa naj je

In celo k Mali Nedelji sta hodi-

la ne? Misil sem, da bo Koren

sel prek Sušnika k Nemcem, pa

bo le prek Horvata, aka seveda

ne vsi skupaj, Miha? — Še ne-

kaj: S Francijem niste govorili

v Zagrebu?"

Tokrat je Miha hudo zardel:

"Nisem," je dejal kratko in tiho.

"Bole je bilo, če bi z njim vso

to mučeno navlako, in povrhu še

en sam človek, ki se je moral krasti

do njih. In ko je v fari živel čupnik,

ki je živel tam kapelan, ki

sta oba vlekla nazaj, vlekla na

svojo stran in prepovala na

vse načine tja, kamor bi bilo

ne vedno vsepravnim

je zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

zato skrivnost, da je

</div

The Color of Your Money

For a while we were interested in a suggestion that the paper money of the nation be replaced by new money of a different color. We can see some possibilities in that.

While the purpose of those who advocated the idea was explained as driving hidden currency out of hiding and collecting taxes from persons who had reneged on the treasury, it is also possible that a change in the color of our bills might be accompanied by a change in the manner in which money could be handled.

We are remembering now the days of rationing, when people bought some of the things they needed only when they had stamps to go with their money. Those stamps were of value for only a limited period, and unless they were used they were voided.

It occurs to us that money might some day be treated in the same way. It would be possible to place a limit of, say, 6 months on the value of the new-colored bills. After that it might be scrapped on the theory that if the holder didn't spend it that was a sign that he didn't need it in the first place.

We are not suggesting anything; only pondering possibilities. However, the closer society gets to a paternalistic class state the more logical it would be to make personal saving difficult. Anyway, what does anybody want with individual security if social security takes care of our economic problems?

Already there are those who believe that saving money is foolish. They get that idea by comparing today's prices with those of a few years ago. What they discover is that the more money they kept out of circulation the more they lost in terms of buying power. So what's the use?

There are others who believe that social security measures are maneuvering people into trading their freedom for bread. We think that is what paternalism must amount to in a nation that is committed to the preservation of economic classes. That's why we are so impatient about socializing our economy and abolishing the private-profit system entirely—Reading Labor Advocate.

Health Costs

Opponents of national health insurance like to say, "It'll cost \$8 billion dollars a year." Or 18. Or 28. They use whatever figure is handy.

But they never talk about what medical costs are now. Would they dare argue that a program of prepaid national health insurance would cost more than the present system?

Right now, doctors', dentists' and hospital bills are no trifles for any family.

Among those who cannot afford adequate medical care, the cost to the nation in time lost from work is staggering.

So is the cost of those who have to accept the charity which Senator Taft thinks is just dandy.

So is the cost of persons who are prevented from being as economically productive as they otherwise might be if they had had proper medical attention when they were children.

If the American Medical Association would add up all these factors, it would find they cost America far more than any plan for national health insurance. There is, in fact, no comparison.

REFLECTIONS

By Raymond S. Hofsies

IN THE LIGHT of the results of the capitalist private-profit system one wonders how the beneficiaries of our "free enterprise" economy can find arguments for its defense. How can anybody desire to keep a way of life that has made insecurity, crime, multiple wars, unemployment and atomic jitters a normal condition of life?

However, those who view the weakness of capitalism as a sign of the coming of socialism are more likely to be wrong than right if what they mean by socialism is the social ownership AND democratic management of the means of production and distribution.

DEMOCRACY DOES NOT result from conflict and chaos; it requires system and order. It is a way of life that must be planned and developed, and such intangibles as leisure, intelligence and common interest are some of its necessary ingredients.

For that reason socialists are not viewing the rising tide of unemployment in this nation with optimism. They have the lesson of the '30's to teach them that people don't plan in a crisis. Then they respond to the philosophy of "first things first." Then they are more interested in receiving than in doing. Then they place themselves at the disposal of the demagogue who gives them a little and promises them most.

And so it is that the rise of unemployment, which is coming about despite Marshall planning, militarizing and wholesale wasting, is more likely to cripple than strengthen the democracy which socialists regard as an indispensable factor in the system they want to develop.

FREEDOM AND JUSTICE must be matters of principle. However, most people view those conditions pretty much as the farmer viewed his leaking roof. When the weather was fine the roof didn't matter, and when it was raining was no time to fix a roof.

So with freedom. When jobs are plentiful, who cares about the basic injustice of a profit economy and a class society? And when the bottom drops out of things and people are broke and hungry all

THIS CRAZY CAPITALISM

No stronger argument for Socialism has ever been put forward than that which appeared in an editorial in The Indianapolis Times, of Sunday, February 12th, 1950.

After telling us that potatoes are being imported from Canada, while our government has millions of pounds which must be destroyed to keep the prices high to the consumer, it goes on as follows:

"Farmer, Art Wardner (at East Forks, Minn.) sold to your Uncle Sam 160,000 pounds of potatoes at \$1.45 per hundred weight.

"The government, of course, does not want these potatoes, but it wants to keep them off the market so the price will stay high. So, Farmer Wardner said he would buy them back for livestock feed at the government's price of one cent per hundredweight.

Evidently this was all arranged beforehand, because a government

CAPITALISM FREE ENTERPRISE

representative was there with a checkbook. It was probably the first transaction of its kind under the potato-dumping program announced by Secretary of Agriculture Brannan on Feb. 3.

"The government man handed over his check—that would be \$2320—to Mr. Wardner. In turn, Mr. Wardner wrote out his—that would be \$16—and handed it to Uncle Sam.

The potatoes never left the farm, Mr. Wardner's profit figures at \$20.80 knocking off \$240 for grading and inspection by a state agency at the rate of 15 cents per hundred-weight.

And Mr. Wardner still has his potatoes which he can chop up, dehydrate, boil and feed to his cattle and hogs.

The check that Mr. Wardner got can be made good by 43 men (with wife and two children each) by paying federal income taxes on wages of about \$3000 a year."

How long will the American People stand for such business as that told in the above editorial, which I have transcribed word for word, without omitting a single comma?

Why have an election this year? Why not go to the insane asylums and select the nuttiest of their inmates and simply declare them elected by acclamation to fill the offices of our political rulers? Surely none of them would be crazy enough to do such a fool thing as that.

It is time for our citizens to look around to see if there is not a better ticket to vote than either democratic or republican... With our immense facilities for production, would it not be better to have all production facilities owned collectively by the whole people to produce for use, instead of for profits for the idle few who "toil not, neither do they spin?"

W. R. RICHARDS,
Indianapolis, Ind.

False 'Economy' Shoots at 6 Cents

Something which cannot be pointed out too often was said extremely well by Senator Hubert H. Humphrey, progressive Minnesota Democrat: "Of each budget dollar, 71 cents goes to pay the cost of past wars and our program for peace and defense. Only 29 cents goes for our domestic needs."

"Of the 29 cents, only 6 cents goes for welfare, health and social security. Most of the 'economy' controversy is about this 6 cents."

In Mississippi there is one physician for every 35,000 children.

There was one doctor available for every 730 persons in the U. S. in 1949, compared to one for 671 in 1909.

Old Glory

Examiner: "What is Old Glory?" Candidate for Naturalization: "I don't remember."

"What is that you see flying over the courthouse?"

"Oh yes — pigeons!"

LEARN FROM THE MINE STRIKE

The manner in which the power of government is being used to force striking workers to work for the profit of an owning class when they are unwilling to do so should teach all workers that a new form of labor organization — with a new purpose — is now their only hope of freedom.

There are certain facts which working people should bear in mind. First is that the American society is still a class society. There are owners and there are workers. The workers live by earning wages, for which they produce surpluses. The owners live by hiring workers and taking those surpluses as profit. As a result, there is a constant conflict of interests which frequently manifests itself in strikes.

That has been so for a long time. So long as possession of the means of working gave the advantage in strikes to the owners the government was not used against labor. But now things have changed. Certain groups of workers in essential industries are able to defy the owners and live without working long enough to undermine the general economy. So now it has become necessary for the government to intervene in the interest of the general public who, unless coal is produced, may soon begin to freeze.

When we say that intervention is "necessary" we mean just that. However, what is not necessary is that in a final showdown government intervention should always be directed against the workers and in favor of the owners.

In the case of the miners it would be possible to use government power to force the owners to grant everything the miners are asking for. If bankruptcy for the mine owners would result, that would be another matter for some kind of government action. Possibly a subsidy would then be in order to keep the coal mines operating. However, that is a matter that has nothing to do with our contention that the government is acting against workers and for owners.

In previous coal strikes it has become "necessary" for the government to take over the mines and operate them. In this way strikes were broken and miners were herded back to the service of their private employers. We say "herded to the service of their employers" because operation of the mines by the people's government did not mean that the profits of coal went to the people. On the contrary, the same capitalists collected profits and dividends and royalties.

Since "public interest" is the justification given for government intervention which hog-ties workers, we submit that the new purpose of labor unions, about which we spoke in the first paragraph, should be to make the mines the property of the general public and to mine coal altogether for the general welfare and not at all for the profit of persons who do not labor to produce coal. That to us seems logical. Moreover it seems to us that, with all economic groups working for the general welfare, it also would be logical and more nearly just to pressure any one group that acts in a manner that hurts the public.

Making the coal mines public property is, of course, a socialist proposal. But neither socialists nor capitalists have a monopoly on the idea of using the government to hold workers on the job.

Adolph Hitler knew about that one. So, after cracking existing unions, he quickly formed a "Labor Front" which would enable the state to dominate workers.

Right now it appears that the government is going to dominate the miners and that the public, and not the owners, will pay the bill for any concessions the miners win. And that, we submit, is a good reason why people who believe in personal freedom and economic justice should agree with socialists that any industry important enough to deserve government protection is likewise important enough to be socially owned and democratically managed.—Reading Labor Advocate.

That Awful Fair Deal

Corporate dividend payments reached the all-time high of \$8.4 billion in 1949, according to the estimates of the Council of Economic Advisers.

That is \$500 million more than the dividend figure in 1948; \$4.6 billion more than in 1939; and \$2.6 billion more than in the "boom" year of 1929.

Yep, the Fair Deal sure is ruining the country.—L. R.

PEOPLE DO IT

By Henry Jones

As we have troubles over potatoes, eggs, milk, etc., so in Rwanda-Urundi, Belgium's central African protectorate, they have a strange trouble with a million sleek cattle. It's a bit too much to leave adequate food-raising ground for the 3,800,000 people. But the cattle multiply and are not killed off, for the measure of a man's worth there is not judged by the car he drives or the clothes he wears or the size of his bank account, or how big an income tax he can lament, but by how many cattle he has.

To increase his self-esteem and keep up with the Jones each native tries to have still more cattle; and since they never eat the cattle, they have less and less land left on which to grow something they can eat.

The United Nations Trusteeship Council is studying this problem and reports this impasse. If the Urandis had sent a delegation over here in 1932 to study our impasse, it would have been interesting to hear them report:

"In America, instead of cattle, people save to invest in machinery and buildings for machinery. To increase their self-esteem and sense of well-being, they avoid living as well as they can in order to acquire extensive ownership of these investments. As a result the land is filled with idle machinery, worthless investments and idle, hungry people."

The folk-ways of people are very strange the world over.

In "prosperous" America unem- kind of a regime. The old bonds

OTHER SIDE OF THE COIN

(Irving Pflaum in Chicago Sun-Times)

A dispatch from Tehran starts a chain of ideas we mostly try to ignore.

You'll remember when the Iranian (Persian) government in Tehran protested against its big Russian neighbor. The protest concerned the Iranian province of Azerbaijan which adjoins Russia.

The Red Army had occupied the province during the war. It refused to get out afterward. A Communist-run regime was installed during Soviet occupation.

The UN Security Council was asked to do something to make the Soviets go home. It did and they did.

The Iranian government of Tehran then took over Azerbaijan and liquidated the Communist regime. For most of us the story ended there. But the dispatch I mentioned shows that it didn't.

The dispatch tells what happened after the Communists were liquidated. It quotes Ali Aschraf Hekmat, Iranian Minister of State, who has been inspecting Azerbaijan.

The dishonesty and cruelty of Iranian officials, he said, had resulted in appalling conditions among the poor. Sixty high-ranking officials will be tried for corruption and worse crimes. Crowds of the poor demonstrated and, at a mass meeting in the mosque, the Chief Mullah (religious leader) charged the government with creating poverty in the province.

About 120,000 peasants fled from villages. They are living without shelter in rain, snow and cold in the provincial cities.

★ ★ ★

The first idea this invokes is that if communism returns to Azerbaijan it will be blamed on Soviet imperialism. And we will defend the Iranians who permit these things to happen!

And that leads to another thought. If we have another Peoria St. incident in Chicago some persons will blame it on Communist agitators. They won't accept the probability that communism may not be the cause but the effect.

This is not to say that Communists don't plot and agitate. They do. They take advantage of every opening to create dissension and disorder.

But the other side of the coin can't be overlooked. The Iranian government has produced a big opening for communism in Azerbaijan. The obstruction of needed housing in Chicago is producing another opening.

Moscow won't have to try too hard to convince some people they would be better off under communism.

'Get in and Fight' — They Can't Lick Us'

According to a story put in the "Record" by Congressman Compton White of Idaho—an old-time member of the O. R. C.—Senator Knowland of California is something like the manager who told his boxer: "Get in there and fight. That fellow can't lick us."

White was revealing testimony by Rev. F. Olin Stockwell, a Methodist missionary who was representing Uncle Sam in Chungking, China, last year when the Chinese "Reds" were sweeping south against that temporary capital of the Chiang Kai-shek government.

"On November 26," Stockwell wrote, "Senator Knowland spoke in Chungking, assuring the (Chiang) leaders that the war was not lost if they fought to the last." Then Knowland departed for safer places.

"Three days later, the last of Chiang's troops abandoned the city," after committing "brutal atrocities," the missionary says. "A few hundred 'Red' soldiers took the city without firing a shot. The war had become a victory parade."—Labor.

Profits Climb

Standard & Poor's reported recently that the net income of "privately managed" electric utilities increased 15.7 per cent in 1949. And "a further substantial gain seems assured for 1950, perhaps in the vicinity of 10 per cent," the business service adds.

These are the companies that are being "regulated to death," according to their own complaint.

All-American Census

After this year we should really know how many "Americans" there are.

All 22 nations of the Western Hemisphere are to conduct censuses in 1950, the first time an attempt

has been made to get an accurate count for the whole area.

That's the last of the census. The most distinguished intellectual work of Benjamin Franklin, Thomas Jefferson, Voltaire, Goethe, Cicero and Sophocles was done after 65.

Likewise in the University of Hard Knocks the years give long acknowledged wisdom. That's one reason why this country and last the radical movement has usually consisted very largely of folks with bald heads or grey hair, lamenting for over a century now that it should be a young folks movement.

If they are retired from industry they need not put their brains or tongues to rust; they can use them still.

Three stories of the Belgrade press!

A New, Illustrated Quarterly

Review

"JUGOSLAVIJA"